

Access għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Slovenja

 Această pagină este o versiune realizată cu ajutorul instrumentului de traducere automată. Nu putem oferi nicio garanție în ceea ce privește calitatea traducerii.

1. [Constitutional Foundations](#)
2. [Ġudikatura](#)
 - #II
4. [L-aċċess għall-informazzjoni każijiet](#)
5. [L-aċċess għall-gustizzja b'partecipazzjoni pubblika](#)
6. [Aċċess għall-gustizzja kontra l-atti jew l-ommissjonijiet](#)
7. [Mezzi oħra ta' aċċess għall-gustizzja](#)
8. [Locus standi](#)
9. [Rappreżentanza legali](#)
10. [Evidenza](#)
11. [Ingunzjonijiet](#)
12. [Fuq l-ispejjeż](#)
13. [Mekkaniżmi ta' għajjuna finanzjarja](#)
14. [Tempestività](#)
15. [Kwistjonijiet oħra](#)
16. [Tkun barrani](#)
17. [Każijiet transkonfinali](#)

I. Constitutional Foundations

Skont il-Kostituzzjoni, fis-Slovenja kulhadd għandu d-dritt għal ambjent san, filwaqt li l-Istat għandu d-dmir li jippromwovi tali ambjent san. Kull persuna għandha l-obbligu li tħares siti naturali ta' interess speċjali u rarities u l-Istat u l-komunitajiet lokali tal-kura għall-preservazzjoni tagħhom. Barra minn hekk, l-akkwiżizzjoni u l-użu ta' proprjetà għandha tkun tissodisfa funzjoni ambjentali tagħha. Id-drittijiet kollha msemmija hawn fuq jgħu implimentati skont il-liġi. Hemm aċċess liberu għall-gustizzja u kulhadd jistgħu jiproteġu d-drittijiet kostituzzjonali quddiem il-Qorti Kostituzzjonali, jekk ikunu jistgħu jagħtu prova ta' interess ġuridiku, skont il-liġi u jekk ir-rimedji legali l-oħrajn kollha jkunu ġew eżawriti. Iċ-ċittadini jistgħu wkoll jinvokaw id-dritt kostituzzjonali li ambjent b'saħħtu direttament fi proċeduri amministrattivi jew ġudizzjarji. Korpi amministrattivi u l-qrati jistgħu wkoll japplikaw direttament tal-Konvenzjoni ta' Aarhus, peress li l-kostituzzjoni tistipula li l-kostituzzjoni tistipula li ratifikaw il-ftehimiet internazzjonali għandhom jintużaw direttament.

II. Ġudikatura

Ġudizzjarji Sloveni hija organizzata fi tliet każijiet:

- L-ewwel nett: **Il-qrati tal-Kontea (okrajna sodišča) u l-qrati distrettwali (okrožna sodišča)**
- It-tieni każ: **"Il-qrati superjuri (višja sodišča)"**
- It-tielet nett: **Il-Qorti Suprema (Vrhovno sodišče)**

L-ewwel nett, inqas importanti l-kawzi jinstemgħu quddiem qorti tal-kontej u każijiet ta' importanza akbar quddiem qorti distrettwali. Jekk appell kontra deċiżjoni ta' tal-kontea jew qorti distrettwali, qorti superjuri tiddeċiedi dwar il-kwistjoni bħala l-qorti tat-tieni istanza. F'xi każijiet deċiżjonijiet ta' qorti superjuri jistgħu jiġu appellati, f'liema każ il-Qorti Suprema għandha ġurisdiżjoni biex tiddeċiedi dwar il-kwistjoni fit-tielet istanza. Barra minn hekk, qorti speċjalizzata għal kwistjonijiet amministrattivi hija kkostitwita, talbet lill-Qorti Amministrattiva ("Upravno sodišče"). Quddiem din il-qorti tal-proċedura jista' jiġi deċiż sabiex tikkontesta deċiżjoni negattiva finali maħruġa fi proċedura amministrattiva. Jekk il-qorti amministrattiva toħroġ deċiżjoni negattiva, appell lis-Supreme Court hija permessa. Fis-Slovenja, ma hemmx qorti speċjalizzati għal kwistjonijiet ambjentali, biex b'hekk ikun hemm diversi dipartimenti differenti u l-qorti fejn proċedimenti jistgħu jitmexxew skont it-tip ta' proċedimenti. Proċedimenti kriminali u ċivili jew kriminali jittwettqu f'dipartimenti ċivili ta' County, distrettwali u qorti superjuri. Proċeduri kontra deċiżjoni amministrattiva negattiva jsiru quddiem il-qorti amministrattiva. Fis-Slovenja, hemm regoli stretti li jiddeterminaw liema qorti għandha ġurisdiżjoni territorjali fuq kull każ b'mod ġenerali, fil-każ li l-partijiet ma jistgħux jagħżlu l-post għall-bidu ta' proċedimenti tal-qorti. Madankollu, jeħtieġ li jingħad li fis-Slovenja m'hemmx differenzi sinifikanti bejn id-deċiżjonijiet ta' qorti differenti madwar il-pajjiż.

Parti tista' tressaq appell fi żmien 15 jum mill-wasla ta' deċiżjoni ġudizzjarja sfavorevoli. Meta tirċievi l-appell, il-qorti għandha tibgħat din lill-kontroparti. Proċedimenti tal-qorti amministrattiva mhux dejjem tippermetti appell. L-appell huwa possibbli biss jekk il-qorti emendat l-att amministrattiv, fuq il-bażi ta' determinazzjoni ċ-ċirkustanzi differenti tal-kawża minn awtorità amministrattiva. Lanqas ma huwa possibbli li jsir appell kontra deċiżjonijiet dwar il-legalità tal-elezzjonijiet. Għaldaqstant, il-qorti amministrattiva ma tistax cassational, iżda wkoll reformatory ġurisdiżjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja stess tagħti deċiżjoni ġdida jekk ikollha biżżejjed informazzjoni dwar każ, speċjalment meta l-proċedura amministrattiva tista' tikkawża aktar ħsara lill-appellanti jew l-entità amministrattiva tadotta deċiżjoni ġdida b'kontravvenzjoni l-istruzzjonijiet tal-qorti. Il-ligi Slovena tippermetti wkoll rimedji legali straordinari kontra sentenzi tal-qorti għolja. Dawn huma riveduti, talba għall-ħarsien tal-legalità, rikors għal annullament quddiem il-Qorti ta' kompromess u l-ftuħ mill-ġdid ta' każ. Tipika u komuni hija reviżjoni, li tista' tingieb azzjoni kontra deċiżjonijiet tal-Qorti Għolja quddiem il-Qorti Suprema u teħtieġ avukat min-naħa tal-parti. Ir-reviżjoni hija possibbli fi żmien 30 jum minn meta jirċievi l-oġġetta qorti u unikament min-ħabba żbalji proċedurali jew ksur tal-ligi sostantiva. Talba għall-ħarsien tal-legalità jista' jiġi ppreżentat fi żmien tliet xhur, quddiem il-Qorti Suprema, biss minn prosekutur pubbliku. Rikors għal annullament quddiem il-Qorti ta' kompromess jistgħu jiġu ppreżentati fi tliet xhur wara r-raġunijiet għall-annullament ikunu magħrufa, iżda wara li jiskadi 3 snin wara r-raġunijiet għall-annullament ikunu magħrufa, jippreżentaw rikors m'għadux possibbli. Ir-raġunijiet tal-annullament huma inkompetenza ta' mħallef jew partijiet jew meta ntlahaq kompromess min-ħabba żball, forza jew falza. Aktar komuni huma rikjesti biex każ jinfetaħ mill-ġdid. Dan ikun oġġettivament possibbli fi żmien ħames snin wara li l-awtorità ta' res judicata formali ta' deċiżjoni, iżda b'mod suġġettiv biss fi żmien 30 jum wara ċirkustanzi li jagħtu lok għall-ftuħ mill-ġdid jew il-parti li tkun infurmat dwarhom. Ir-raġunijiet huma fil-biċċa l-kbira proċedurali jew rigward evidenza falza jew il-parti li tkun infurmata dwar provi ġodda. Kontra d-deċiżjonijiet tal-Qorti Amministrattiva, l-uniċi rimedji ġuridici straordinari mhumiex permessi ta' reviżjoni u ta' ftuħ mill-ġdid.

Ma hemm kważi l-ebda speċifità jiet tal-proċeduri ġudizzjarji fi kwistjonijiet ambjentali. Fir-rigward tal-proċedura quddiem il-Qorti Amministrattiva, skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali, il-Qorti għandha tiddeċiedi dwar kwistjonijiet dwar approvazzjoni ambjentali jew ta' permessi ambjentali fi żmien tliet xhur. Regoli oħra huma l-istess bħal dawk applikabbli għal każijiet oħra. Barra minn hekk, ma hemm l-ebda dispożizzjonijiet speċjali fi kwistjonijiet ambjentali għal azzjonijiet ġudizzjarji minn officio jiġifieri azzjonijiet li tista' tagħmel il-Qorti tal-Ġustizzja mingħajr ma tkun mitluba minn ebda waħda mill-partijiet. L-Att dwar il-Protezzjoni Ambjentali jiddefinixxi d-dritt ġenerali taċ-ċittadini bħala individwi jew minn assoċjazzjonijiet tagħhom jithallew jitolbu quddiem il-Qorti li xi ħadd jieqaf jagħmel xi haġa li tikkawża jew tista' tikkawża impatt ambjentali akbar jew perikolu għall-ħajja jew is-saħħa ta' persuna. Madankollu, ma hemm l-ebda regoli proċedurali speċjali għal każijiet bħal dawn. Huwa importanti wkoll li wieħed jinnota li għadhom ma ġewx każijiet ibbażati fuq din in-norma.

III. Każijiet dwar l-aċċess għall-informazzjoni

Skont l-Att dwar l-aċċess għal informazzjoni ta' natura pubblika, l-awtoritajiet fis-Slovenja huma legalment obbligati li jipprovdu kull tagħrif li għandu x'jaqsam ma' xogħolhom. Applikazzjoni biex tinkiseb l-informazzjoni ta' natura pubblika m'għandhiex għalfejn tinkludi spjegazzjoni dwar ir-raġuni li għaliha l-informazzjoni tkun meħtieġa u l-mod kif se tintuża. Hemm biss ftit tipi ta' informazzjoni, li l-awtoritajiet jistgħu jirrifjutaw li jipprovdu. Xi eżempji ta' tali informazzjoni "protetti" jinkludu:

- informazzjoni li, skont l-Att dwar data klassifikata, huwa definit bħala klassifikati
- Data personali li l-iżvelar tagħha tkun tirrappreżenta ksur tad-dritt tal-individwu għall-privatezza
- informazzjoni miksuba jew imħejji għall-finijiet ta' proċedura amministrattiva jew ġudizzjarja u li l-iżvelar tagħha tippreġudika l-implementazzjoni ta' tali proċedura.

Madankollu, l-awtoritajiet jeħtieġu li tiżvela din l-informazzjoni protetta jekk l-interess pubbliku għall-iżvelar hija importanti biżżejjed. Rigward l-informazzjoni dwar l-ambjent, l-interess pubbliku jipprevali fuq kull interess ieħor. L-informazzjoni ambjentali hija partikolarment importanti u tal-Environmental Protection Act jipprovdi d-disponibbiltà tiegħu. M'hemm l-ebda restrizzjoni rigward l-

aċċess għal informazzjoni ambjentali. Hemm biss l-aċċess liberu għall-informazzjoni li l-awtoritajiet amministrattivi tiksew u tiġbor. Wieheď jista' jittlob informazzjoni minn awtorità pubblika Slovakka permezz ta' ittra jew email informali (l-ebda firma elettronika hija meħtieġa). Huwa rrakkomandat li l-informazzjoni rikjesta hija speċifikata b'mod kemm jista' jkun preċiż u li jiġi indikat f'liema forma t-tagħrif għandu jiġi mgħoddi (verżjoni elettronika, fotokopja, eċċ.). L-awtoritajiet għandhom iwieġbu fi żmien 20 jum. Jekk ma jipprovdix l-informazzjoni mitluba, huma obbligati joħroġu deċiżjoni negattiva. Id-deċiżjoni trid tinkludi spjegazzjoni dwar għaliex it-talba giet irrifjutata u kif din tista' tiġi appellata. Jekk l-awtoritajiet ma joħroġux deċiżjoni negattiva jew jekk ma twegibx fi żmien 20 jum, appell jista' jiġi pprezentat quddiem il-Kummissarju tal-Infurmazzjoni li huwa korp awtonomu u indipendenti ("Informaċijiski pooblašċenec") — <https://www.ip-rs.si/?id=195>. Fil-każ ta' deċiżjoni negattiva, l-appell irid jiġi pprezentat quddiem il-Kummissarju tal-Infurmazzjoni fi żmien 15 jum. Fil-każ li l-awtoritajiet ma jirrispondux, hemm ukoll appell possibbli li mhuwiex soġġett għal skadenza. Il-Kummissarju tal-Infurmazzjoni jista' jordna lill-awtorità pubblika li tipprovdix l-informazzjoni mitluba. Barra minn hekk, jekk id-deċiżjoni tal-Kummissarju tal-Infurmazzjoni huwa negattiv, qorti tista' tinbeda proċedura kontriha quddiem il-qorti amministrattiva f'Ljubljana. Kitba kollha pprezentati f'din it-Taqsima: It-talba għal informazzjoni, appell quddiem l-Information Commissioner u l-kawża quddiem il-qorti amministrattiva, għandhom ikunu f'lingwa Slovena. Fir-reġjuni tal-fruntieri tas-Slovenja, fejn hemm iġhixu l-minoranzi Ungerizi u Taljani, it-Taljan jew l-Ungeriz jista' jintuża wkoll.

IVI. L-aċċess għall-ġustizzja b'parteċipazzjoni pubblika

Skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali, hemm diversi proċeduri amministrattivi kif ġej:

1. Valutazzjoni ambjentali strateġika (SEA): Qabel ma jitwettqu tal-baħar, oriġinatur ta' pjan għandu jipprovdix definizzjoni, id-deskrizzjoni u l-valutazzjoni tal-impatti tal-implimentazzjoni tal-pjan fuq l-ambjent u l-alternattivi possibbli fir-rapport ambjentali. Jekk il-pjan jirreferi għal zona protetta, ir-rapport għandu jikkunsidra r-regolamenti dwar il-konservazzjoni tan-natura skont l-Att tal-Konservazzjoni tan-Natura. L-Awtorità se jfhejji l-pjan u jibgħatu l-pjan u l-abbozz ta' rapport ambjentali lill-Ministeru tal-Ambjent li jgħadduha lill-korpi responsabbli għal oqsma individwali ta' protezzjoni ambjentali. L-awtoritajiet għandhom 21 jum biex jibagħtu kummenti dwar l-aċċettabiltà tar-rapport ambjentali — iżda jekk dawn ma jirrispondux, huwa preżunt li jaqblu magħha. Jekk hemm xi eżiġenzi ta' titjib tar-rapport ambjentali, għandhom isiru fi żmien 45 jum wara li tircievi kemm, jew jircievu rapport ambjentali mibdula. Matul il-proċess, il-pubbliku ġenerali għandu jkun infurmat dwar il-pjan u r-rapport ambjentali f'diskussjoni pubblika miftuħa li jdum mill-inqas 30 jum. Jekk jista' jkun hemm xi impatti ambjentali tul tal-fruntiera tal-Istat, l-Istat ikun mistieden ġirien għall-proċess. Id-deċiżjoni finali hija d-deċiżjoni tal-Ministeru tal-Ambjent dwar l-aċċettabiltà tal-impatti tal-pjan propost fuq l-ambjent. Id-deċiżjoni tista' tkun pożittiva jew negattiva. Kontra din id-deċiżjoni, jista' jsir appell. Jekk il-pjan fl-operat huwa l-Istat, il-gvern jiddeċiedi dwar l-appell. Jekk il-pjan fl-operat hija komunità lokali, ma tistax tiġi appellata, iżda huwa possibbli li tmur direttament għand il-qorti amministrattiva (xi esperti legali jgħid li dan huwa possibbli biss għal komunitajiet lokali għalkemm tal-Environmental Protection Act ma tgħidx dan b'mod dirett). Wisq probabbli tmur il-qorti amministrattiva kontra SEA hijiex possibbli għal oħrajn wara li jkunu wrew interess legali iżda ma hemm l-ebda każistika dwar din il-kwistjoni. Dan ir-Regolament huwa tip speċjali ta' regolament ta' proċedura amministrattiva. Għal ċerti proġetti, SEA hijiex dejjem obligatorja, f'oħrajn, li jistgħu jkollhom impatt sinifikanti fuq l-ambjent, il-Ministeru tal-Ambjent jiddeċiedi dwar dan l-obbligu.

Fil-każ tal-ippjanar spazjali, il-proċedura hija l-istess (appell jew azzjoni tal-qorti), iżda hemm aċċess limitat għal rimedji legali. Fil-ġerarkija tal-atti ġuridici, il-pjanijiet għall-ispazju huma atti ġenerali, u mhux individwali. Għalhekk, ma huwiex possibbli li wieheď imur quddiem il-qorti amministrattiva jew qorti oħra li jikkontestawhom. Il-Qorti Kostituzzjonali tista' tirrevedi biss att ġenerali f' termini ta' konformità mal-Kostituzzjoni u atti oħra. Ir-reviżjoni hija permessa biss jekk il-parti interessata tista' tagħti prova ta' interess ġuridiku. Dan kien applikabbli sal-2007, meta l-Qorti Kostituzzjonali ddeċidiet li fl-ippjanar spazjali każijiet li interess ġuridiku jeżisti biss meta jkunu ġew eżawriti r-rimedji legali kollha (Deċiżjoni U-I-275/07). Minn dak iż-żmien, m'hemm l-ebda rimedju legali fil-proċeduri għall-ippjanar spazjali. Huwa possibbli biss li jiġi involut fil-proċess billi jipparteċipaw fil-proċess tal-ħruġ ta' permess għall-bini, juża r-rimedji legali hemm u mbaġħad tmur il-qorti kostituzzjonali.

2. Valutazzjoni tal-impatt ambjentali (VIA): Il-Gvern għadda d-digriet dwar kategoriji ta' attivitajiet li għalihom hija obligatorja EIA. L-EIA hija obligatorja għal attivitajiet li jaffettwaw l-ambjent għal dawk biss ta' aktar minn ċertu limitu tal-impatt. Għal attivitajiet li ma jaffettwaw l-ambjent b'dan il-mod biss ir-rapport, li jkun fih analiżi unika u dwar l-istudju se jkun biżżejjed. EIA hija l-bażi għal approvazzjoni ambjentali ("okoljevarstveno soglasje") — din hija deċiżjoni amministrattiva pprovduta mid-delegazzjoni Slovena dwar l-ambjent. L-investitur għandu l-ewwel ifittex mill-Ministeru għall-Ambjent l-informazzjoni dwar il-kontenut obligatorju tar-rapport ambjentali, li tipprezenta l-idea tal-proġett fl-istess ħin. Il-Ministeru jibgħat il-proġett lil korpi oħra responsabbli għal oqsma individwali ta' protezzjoni ambjentali — li għandu jwieġeb fi żmien 15 ijiem. Jekk le, huwa preżunt li dawn ma jkollhomx rikjesta speċjali. Il-Ministeru għandu jibgħat informazzjoni adegwata lill-investitur fi żmien 30 jum wara li tircievi t-talba (fil-proċedura ulterjuri li jista' jkollhom xi domandi ulterjuri). L-investitur japplika għal deċiżjoni tal-VIA ma' applikazzjoni għal proġett u rapport ambjentali. Fil-proċess, il-pubbliku għandu wkoll jiġi infurmat dwar investment, ir-rapport ambjentali, u l-abbozz ta' Deċiżjoni EIA f' diskussjoni pubblika miftuħa, li jdum mill-inqas 30 jum. L-istess dokumenti jintbagħtu wkoll korpi responsabbli għal oqsma individwali ta' protezzjoni ambjentali; Dan jeħtieġ li jwieġeb fi żmien 21 ijiem. Jekk le, huwa preżunt li ma għandhom l-ebda

kummenti. Jekk jista' jkun hemm xi impatti ambjentali tul il-fruntiera tal-Istat Membru, li l-Istat (għrien tal-UE) huwa mistieden tal-proċess. L-organu amministrattiv kompetenti sabiex jiddeċiedi dwar permess ambjentali mhijiex aġenzija ambjentali Sloven. Ikun hemm appell possibbli kontra din id-deċiżjoni — jiddeċiedi organu (korp) hija l-Ministeru tal-Ambjent. Kontra din id-deċiżjoni tal-Ministeru, fejn huwa possibbli li tinbeda l-proċedura quddiem il-qorti amministrattiva. Madankollu, din il-proċedura hija possibbli biss kontra d-deċiżjoni finali tal-VIA. Huwa possibbli li jiġu kkontestati kemm il-permess ambjentali u rapport dwar l-ambjent, li hija l-bażi għal kunsens, fi proċedimenti ġudizzjarji. Il-legalità esterna ta' kunsens jistgħu jiġu kkontestati wkoll. Mhemmx regoli speċjali għal każijiet bħal dawn, minbarra r-regoli ordinarji li japplikaw għall-kawzi kollha quddiem il-Qorti Amministrattiva (dwar l-evidenza, seduti ta' smiġħ, eċċ.). Jeħtieġ li jiġi enfasizzat li ma kienx hemm ħafna każi f'dawn il-kwistjonijiet. Madankollu, skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali, il-Qorti tal-Gustizzja għandha tiddeċiedi fi żmien tliet xhur. Barra minn hekk, sabiex jidhru quddiem il-qorti nazzjonali jeħtieġ li jkunu involuti fil-proċedura amministrattiva ta' qabel. Matul iż-żmien għal diskussjoni pubblika miftuħa dwar id-deċiżjoni, NGOs interessati bi status skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali, jew individwi li jgħixu, jkollhom assi jew proprjetà huma dawk fil-qasam tal-impatt ambjentali, għandu jiddikjara l-partecipazzjoni tagħhom fil-proċedura.

3. Permess ambjentali: Hemm tliet tipi ta' permessi ambjentali ("okoljevarstveno Dovoljenje") — SEVESO u IPPC, oħrajn. Digriet tal-Gvern jiddetermina tal-IPPC u Seveso. L-organu amministrattiv biex jiddeċiedi dwar il-permessi ambjentali hija aġenzija ambjentali Sloven. Applikazzjoni għal permess għandha tinkludi deskrizzjoni tal-faċilità u l-miżuri biex jitnaqqas l-impatt tal-ħidma tiegħu fuq l-ambjent. Il-pubbliku għandu wkoll ikun infurmat dwar il-proċess miftuħ u għandhom jingħataw l-opportunità li jibagħtu kummenti fi żmien 30 jum (iżda biss għal permess tal-IPPC u Seveso). Jista' jitressaq appell kontra d-deċiżjoni dwar il-permess ambjentali, li jeħtieġ li jiġu sottomessi lill-Ministeru tal-Ambjent. Deċiżjoni kontra l-Ministeru, huwa possibbli li tinbeda proċedura ġudizzjarja quddiem il-qorti amministrattiva. Hemm ukoll proċedura amministrattiva f'każijiet ta' ħsara ambjentali (ir-responsabbiltà ambjentali jew ELD). L-awtorità kompetenti Slovena tal-ELD huwa Aġenzija tal-Ambjent tar-Repubblika tas-Slovenja. L-Aġenzija tista' toħroġ ordni amministrattiva lil min inigħges, b'miżuri ta' prevenzjoni meta jkun hemm theddida ta' dannu ambjentali. Alternattivament, meta l-ħsara tkun diġà saret, tista' toħroġ ordni amministrattiva b'miżuri għar-riabilitazzjoni taż-żona li garrbet ħsara. Kontra din id-deċiżjoni amministrattiva, ma hemmx il-possibbiltà ta' appell, iżda suġġetti interessati jistgħu jmorru direttament quddiem il-qorti amministrattiva. Matul il-proċedura amministrattiva għar-riabilitazzjoni, il-NGOs bi status ta' interess pubbliku skont il-protezzjoni ambjentali (Environmental Protection Act) jistgħu wkoll ikunu partijiet fil-proċedimenti. Biex imorru l-Qorti rigward id-deċiżjonijiet amministrattivi fi kwistjonijiet ambjentali, jeħtieġ li jiġu eżawriti r-rimedji legali kollha disponibbli deskritti hawn fuq. Li jmorru direttament għand qorti hija possibbli biss f'każijiet ta' "silenzju amministrattiv" meta l-limitu ta' żmien statutorju għall-ħruġ ta' deċiżjoni skada u d-deċiżjoni ma tkunx inħarġet. Il-Qorti Amministrattiva tista' tiddeċiedi dwar il-legalità ta' deċiżjonijiet amministrattivi u l-legalità ta' deċiżjonijiet amministrattivi jew atti li jiksru d-drittijiet tal-bniedem, jekk ma jkun hemm l-ebda protezzjoni legali. Jekk id-deċiżjoni ta' appell hija favorevoli, il-qorti amministrattiva tista' tħassar jew tneħħi d-deċiżjoni amministrattiva u ta' teħid ta' deċiżjonijiet ta' ritorn lura lejn l-organu amministrattiv jew jista' minflok jiddeċiedi tal-organu amministrattiv. Mhemmx regoli speċjali għal deċiżjonijiet tal-IPPC quddiem il-qorti amministrattiva u ma kienx hemm ħafna każijiet sal-lum. Skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali, il-Qorti għandha tiddeċiedi fi tliet xhur. Barra minn hekk, sabiex jidhru quddiem il-qorti tar-rinviju, huwa neċessarju li kienu involuti f'proċedura amministrattiva preċedenti. Matul iż-żmien għal diskussjoni pubblika miftuħa dwar id-deċiżjoni, NGOs interessati bi status skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali, jew individwi li jgħixu, għandhom proprjetà fi, jew huma dawk li jipposduhom fiż-żona tal-impatt ambjentali, għandu jiddikjara l-partecipazzjoni fil-proċedura. Meta tiġi kkontestata deċiżjoni amministrattiva fil-qorti, li jfisser li d-Deċiżjoni ma hijiex "finali" u "fis-seħħ".

V. aċċess għall-gustizzja kontra l-atti jew l-ommissjonijiet

Kulħadd jista' jirrapporta attivitajiet perikolużi lill-awtoritajiet kompetenti (lill-pulizija jew lil xi spettur ambjentali). Barra minn hekk, skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali, iċ-ċittadini u/jew l-organizzazzjonijiet tagħhom tista' tippreżenta rikors direttament quddiem il-Qorti, meta xi ħadd qed tikkawża jew tista' tikkawża (ċerti) l-imġiba ta' ħsara ambjentali li tista' tkun ta' perikolu għall-ħajja jew għas-saħħa tan-nies. Għalkemm dan ir-regolament gie adottat fis-Slovenja aktar minn 15 sena ilu, lanqas każ wieħed għadha ma giet irregistrata. Tmur il-qorti direttament kontra korpi statali fi kwistjonijiet ambjentali ma tkunx direttament determinata bil-liġi ħlief fil-kuntest tal-proċedura amministrattiva b'rimedji guridiċi. Hemm żewġ korpi amministrattivi li għandhom is-setgħa li joħroġu deċiżjonijiet amministrattivi fi kwistjonijiet ambjentali: Il-Ministeru responsabbli mill-ambjent (bħalissa dan huwa l-Ministeru tal-Agricoltura u l-Ambjent ("Ministrstvo za kmetijstvo in okolje") u bis-Sloven ("Aġenzija Ambjentali Agencija Republike Slovenije za okolje") li huwa subordinat għall-Ministeru. Il-kontenut tat-talba minn awtoritajiet bħal dawn huwa normalment definit f'Regolament Eżekuttiv tal-Environmental Protection Act u hemm ukoll xi forum ta' għajnuna fuq is-sit elettroniku tal-Ministeru. Il-kundizzjonijiet għal revizjoni tal-Qorti huma kważi l-istess bħal għal każijiet oħra: Il-parti interessata kellha locus standi u tikkunsidra tliet raġunijiet ewlenin għal kontra d-deċiżjoni tal-awtorità kompetenti (deċiżjoni amministrattiva):

- estimi żbaljati ta' ċirkustanzi fattwali, u
- żbalji proċedurali,
- użu ħażin tal-liġi.

Id-deċiżjonijiet għajr dawk li huma ta' natura amministrattiva ma tistax tiġi kkontestata, peress li l-qrati amministrattivi ma jiddeċidux dwar id-deċiżjonijiet li huma r-riżultat ta' deċiżjonijiet politiċi bbażati fuq l-abilitazzjoni legali.

VI. Mezzi oħra ta' aċċess għall-ġustizzja

Hemm xi mezzi oħrajn ta' aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali. Il-Kodiċi tal-Obligazzjonijiet tiddikjara d-dritt ta' persuna li titlob li xi attivitajiet perikolużi għandhom jitwaqqfu (dan normalment konnessi ma' talba għal kumpens). Il-kodiċi kriminali l-ġdid ikun inkriminati xi atti kontra fuq l-ambjent li jistgħu jiġu mħarrka mill-prosekutur pubbliku. Prosekuzzjoni kriminali privat mhuwiex possibbli. Il-liġi tal-Kodiċi tal-Proprietà joffri protezzjoni kontra l-emissjonijiet (disturbi kollha li jkunu ġejjin minn ċerti karatteristiċi li jaffettwaw l-użu ta' proprjetajiet oħra u jaqbeż il-livelli normali jew qed tikkawża aktar ħsara). Kull sid ta' proprjetà għandhom jużaw il-proprjetà tiegħu f'ċerti limiti ma jinfluwenzax mill-użu ta' proprjetajiet oħra — emissjonijiet lil hinn minn limiti ta' użu normali mhumiex permessi. Is-sid ta' proprjetà affettwati jkunu jistgħu iressqu azzjoni kontrihom quddiem qorti ċivili. Fis-Slovenja hemm Ombudsman speċjali għal każijiet ambjentali, iżda skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali, l-Ombudsman ("Varuh človekovih pravic") (<http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>) għandu xi kompetenza fi kwistjonijiet ambjentali. <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6> Huwa responsabbli għall-protezzjoni tad-dritt kostituzzjonali għal ambjent b'saħħtu. L-Ombudsman jitratta l-ksur tad-drittijiet tal-bniedem u ambjentali (mill-istat jew l-awtoritajiet lokali u amministrazzjoni hażina, iżda l-influwenza tiegħu hija informali. L-opinjoni tiegħu mhumiex vinkolanti, imma huma rispettati. Il-prosekuturi pubbliċi huma responsabbli biss għal prosekuzzjoni ta' atti kriminali kontra l-ambjent li huma rregolati fil-Kodiċi Kriminali. L-Ispettorat tar-Repubblika tas-Slovenja għall-agrikoltura, il-forestrija, l-ikel u l-ambjent ("inšpektorat Republike Slovenije za okolje") hija ta' importanza kbira, għaliex hija l-awtorità ewlenija għall-kontroll u s-sorveljanza tal-implimentazzjoni ta' liġijiet ambjentali rilevanti.

VII. Locus standi

Locus standi	Il-proċedura amministrattiva	Proċedura ġudizzjarja
Individwi	L-interess ġuridiku normalment jiġi rikonoxxut jekk deċiżjoni amministrattiva tkunx relatata ma' każ individwali jew il-kwistjoni hija relatata ma' individwu jibbenefikaw legali (dirett benefiċċju personali bbażata fuq regolamentazzjoni legali)	L-istess bħal proċedura amministrattiva, il-qorti amministrattiva jew interess personali dirett /benefiċċju bbażata fuq regolament legali tal-Qorti Ċivili
NGOs	L-istess bħal individwi	L-istess bħal individwi
Entitajiet ġuridiċi oħrajn	L-istess bħal individwi	L-istess bħal individwi
Gruppi ad hoc	L-ebda dritt	L-ebda dritt
NGOs barranin	L-istess bħal individwi	L-istess bħal individwi
Oħrajn, ta' kull tip	X	X

Fi kwistjonijiet ambjentali, hemm xi eċċezzjonijiet proċedurali skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali u l-Att tal-Konservazzjoni tan-Natura. Fil-proċeduri amministrattivi dwar l-EIA, tal-IPPC u Seveso jippermettu l-pożizzjoni ta' parti fil-proċedura amministrattiva awtomatikament imur għal:

- il-persuni li jgħixu jew li huma sidien jew sidien oħra tal-art fiż-żona definita bħala ż-żona ta' impatt fuq l-ambjent (fir-rapport ambjentali);
- organizzazzjonijiet mhux governattivi bi status speċjali ta' interess pubbliku fil-qasam tal-farsien tal-ambjent.

Madankollu, biex jiksbu pożizzjoni legali, persuna għandha tissottometti dikjarazzjoni għad-dhul fil-proċedura, matul iż-żmien għal diskussjoni pubblika miftuħa. Jekk wieħed ikollu locus standi fil-proċedura amministrattiva li wieħed jista' juża wkoll aktar rimedji quddiem il-qorti amministrattiva.

Skont l-Att tal-Konservazzjoni tan-Natura l-assoċjazzjonijiet (imsemmija bħala tip ta' organizzazzjoni non-governattiva) jistgħu jiksbu l-istatus ta' interess pubbliku. Dan l-istatus jippermettilhom jattendu proċeduri amministrattivi jew tal-qrati kollha rigward il-protezzjoni tal-ambjent. Fit-teorija, skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali, hemm il-possibbiltà ta' actio popularis. Sabiex jeżerċitaw id-dritt għal ambjent san, iċ-ċittadini jistgħu, bħala individwi jew soċjetajiet, assoċjazzjonijiet u organizzazzjonijiet, jippreżenta talba lill-qorti, jitolbu li d-detentur ta' attività li jaffettwaw l-ambjent, iwaqqfu l-attività, jekk dan jista' jikkawża jew li jikkawża piż ambjentali eċċessivi jew jekk tkun tista' tressaq jew li tippreżenta theddida diretta għall-ħajja jew is-saħħa tal-bniedem, jew li titlob li l-persuna responsabbli għall-attività li jaffettwaw l-ambjent jiġi pprobit milli jibda l-attività, meta jkun hemm probabbiltà

kbira li l-attività ser tirriżulta f'konsegwenzi b'hal dawn. F'każijiet ambjentali oħra, minbarra imsemmija eċċezzjonijiet, japplikaw ir-regoli normali. L-ostakolu prinċipali huwa ġeneralment turi interess ġuridiku biex jibda l-każ.

L-Ombudsman għandu xi kompetenza fil-harsien tal-ambjent iżda biss quddiem il-Qorti Kostituzzjonali, meta d-dritt kostituzzjonali għal ambjent b'saħħtu huwa mhedd. Il-Qorti b'mod regolari l-proċeduri hemm ukoll il-possibbiltà ta' appell straordinarju għal protezzjoni ta' legalità li jistgħu jiġu pprezentati mill-Prosekutur Pubbliku Suprem fi żmien 3 xhur. Din tista' tiġi pprezentata abbażi ta' ksur proċedurali jew ksur tad-dritt sostantiv. Huma biss ftit każijiet b'hal dawn isiru kull sena. L-appell imsemmi hawn fuq ma jkunx possibbli kontra d-deċizzjonijiet tal-qorti amministrattiva.

VIII. Rappreżentanza legali

L-avukati huma parti tas-sistema tal-ġustizzja. Fi kwistjonijiet ambjentali, ir-rappreżentanza legali mhijiex obligatorja, imma rappreżentanza legali tista' tkun obligatorja, skont il-qorti li tmexxi l-proċedimenti. Fil-proċeduri amministrattivi r-rappreżentazzjoni legali mhijiex obligatorja. L-istess japplika fir-rigward tal-qorti amministrattiva, pajjiżi u qrati distrettwali u qrati oġġla. Quddiem il-Qorti Suprema rappreżentazzjoni legali minn avukat hija dejjem obligatorja. Fi proċeduri kriminali r-rappreżentanza legali hija obligatorja għal dawk akkużati. L-avukati kollha huma membri tal-Kamra tal-Avukati ("Odvetniška zbornica") (<http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>). <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar> Il-lista ta' avukati hija ppubblikata fuq is-sit web uffiċjali tal-assoċjazzjoni, jkunu imqasma skont l-oqsma ta' speċjalizzazzjoni, iżda l-liġi ambjentali ma tkunx definita b'hal kategorija. Hemm biss ftit avukati li tittratta l-kwistjonijiet ambjentali.

IX. Evidenza

Fis-Slovenja, ma hemm l-ebda regoli speċjali għall-provvista ta' evidenza f'każijiet ġudizzjarji fi kwistjonijiet ambjentali. Japplikaw ir-regoli standard ta' proċedura tal-Qorti. Fi proċeduri ċivili, il-partijiet għandhom jipprezentaw l-elementi kollha (dokumenti, xhieda, esperti) lill-Qorti tal-Ġustizzja sa tmiem l-ewwel smiġ tal-Qorti. Il-qorti għandha tirrifjuta l-evidenza kollha proposti wara din l-iskadenza, sakemm il-Parti li jista' jagħti prova li ma kienx f'pożizzjoni li jagħmel hekk qabel. F'każijiet iżgħar (sa EUR 2.000), l-evidenza kollha tar-rikorrent għandhom jissemmew u jiġu pprezentati f'din il-kawża. Il-Qorti se jieħu deċiżjoni bbażata biss fuq l-evidenza kif ipprezentati mill-partijiet u ma tfitix għal evidenza addizzjonali fuq inizjattiva tiegħu stess. Proċeduri kriminali fi kwistjonijiet ambjentali huma ttrattati minn prosekuturi tal-Istat, li jridu jipprovdu l-evidenza kollha. Il-persuna li tkun ressqet ilment kriminali, wara li tnediet il-proċedura, mhux mistenni li jipprovdi evidenza f'dan ir-rigward. Fi proċeduri quddiem il-qorti amministrattiva (proċedura kontra deċiżjoni amministrattiva negattiva), il-partijiet ma jistgħux jipprezentaw provi ġodda li setgħu diġà tressqu matul il-proċedura amministrattiva. Dan ifisser li l-partijiet għandhom joqogħdu attenti biex jipprezentaw l-evidenza kollha li huma diġà matul il-proċedura amministrattiva. Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja kultant ifittxu evidenza addizzjonali waħidha, sabiex jaslu għal konklużjoni xierqa dwar din il-kwistjoni. Fi kwistjonijiet ambjentali, biex juru responsabbiltà u biex tiġi stabbilita konnessjoni bejn il-kawża u l-effett utli u xieraq, l-akkwist ta' kompetenzi hija l-kundizzjoni bażika biex ifittex bil-qorti. Il-fatti tista' tkun iġġustifikata biss abbażi ta' din il-kompetenza. Madankollu, m'hemm l-ebda espert indipendenti u mhux governattivi, il-korpi li jipprovdu dawn il-kompetenzi. L-aqwa mod hu li jinvolvi espert li huwa wkoll irregiſtrat b'hal perit ġudizzjarju ("Sodni izvedenec") tal-Ministeru tal-Ġustizzja u l-Amministrazzjoni Pubblika (http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView). http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView B'hal adatti provi tal-esperti, il-qorti tista' tqis biss kompetenza esperta magħmula minn din il-qorti, naturalment jekk il-Parti l-oħra taqbel ma' din id-dikjarazzjoni. Jekk le, il-qorti għandha tiddeċiedi dwar l-espert bi ftehim mal-Partijiet. L-esperti tal-qorti tista' tiġi assoċjata wkoll ma' espert l-istituzzjoni. Qabel ma jiddefinixxi l-espert, il-partijiet jistgħu jikkumentaw dwar l-għażla. Hemm regola proċedurali li l-Qorti tal-Ġustizzja għandha tuża perit ġudizzjarju, meta ċerti fatti jew ċirkustanzi għandhom jiġu ċċarati, u l-Qorti tal-Ġustizzja ma għandhiex tali kompetenza. L-opinjoni tal-espert huwa partikolarment importanti minhabba fi kwistjonijiet ambjentali parti hija tipprova tipprova xi haġa differenti, kif jidher f'rapporti ta' esperti m'hejjija mill-awtoritajiet tal-Istat u assunti minnu. L-imħallfin ikollhom marġni ta' diskrezzjoni fl-evalwazzjoni esperta, meta mqabbla ma' elementi oħra. Il-Partijiet jistgħu jikkumentaw fuq il-kompetenza u l-esperti jistgħu jissejnu biex jispjega dan quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. Taħt ċerti ċirkostanzi, b'mod konsistenti (kompetenza inferjuri) il-qorti tista' tagħzel espert ġdid. Madankollu, jekk il-kompetenza ma għandha l-ebda nuqqasijiet, il-Qorti tqis l-esperjenza evidenza xierqa.

Rimedju b'mandat ta' inibizzjoni.

Meta tiġi kkontestata deċiżjoni amministrattiva, l-appell għandu effett sospensiv fuq id-deċiżjoni kkontestata. Rimedju legali kontra deċiżjoni amministrattiva quddiem il-qorti amministrattiva ma għandhiex neċessarjament ikollha effett ta' sospensjoni. Xi każijiet huma esklużi u huma ddeterminati bil-liġi, pereżempju, fil-każ ta' permessi għall-bini għal oġġetti ta' importanza rikonoxxuti fuq il-livell tal-Istat, meta kawża kontra tali permess titressaq quddiem qorti, ma jkollux effett sospensiv. Li rimedju b'mandat ta' inibizzjoni jista' jinħareġ fi kwistjonijiet ambjentali fil-kontest ta' proċedimenti fil-qrati, iżda dan ma japplikax għall-każijiet kollha. Ir-rimedju b'mandat ta' inibizzjoni huwa rregolat fl-infurzar u l-eżekuzzjoni ta' talbiet ċivili; huwa permess biss b'rabta ma' xi materjali jew immaterjali u talbiet diretti kontra l-proprietà tal-parti avversarja. Il-Qorti hija obligata tagħmel (u taġġi) jiddeċiedi dwar inġunzjonijiet malajr. Barra minn hekk, hemm possibbiltà ta' appell minn tali deċiżjoni tal-qorti. Ir-Regolament ta' rimedju b'mandat

ta' inibizzjoni, madankollu, mhix speċifika għal kawzi ambjentali. Għal bosta deċiżjonijiet amministrattivi (flief kif fil-proċess ta' permessi tal-bini għal oġġetti ta' importanza mill-Istat), tali sistema giet stabbilita li d-deċiżjonijiet li mhumiex validi jew "fis-sehħ" sakemm regolari kollha jkunu ġew eżawriti r-rimedji legali (jekk jeżistu rimedji legali disponibbli), għalhekk l-Istitut ta' rimedju b' mandat ta' inibizzjoni huwa attwalment mhux meħtieġ.

XI. Fuq l-ispejjeż

Proċedura amministrattiva l-ispejjeż huma rregolati b'tariffi amministrattivi jaġixxu u miżati ġudizzjarji huma rregolati skont l-Att dwar it-Tariffi tal-Qorti. M'għandhomx ikunu tariffi għoljin, normalment madwar EUR 100. Izda jekk il-proċedura quddiem il-Qorti tinkludi talba għal kumpens, tariffi huma ogħla f'korrelazzjoni bejn l-ammont ta' kumpens mitlub. Tariffi amministrattivi huma aktar baxxi. Il-biċċa l-kbira tal-ispejjeż huma spejjeż tal-avukati, l-esperti u rapporti ta' esperti; l-aġġar xenarju immaġinabbli jkun tilef il-kawża u li jkopri dawn l-ispejjeż kollha li l-parti l-oħra — l-ispejjeż jistgħu jizdedu sa ftit eluf ta' RSUE. Fi tmien il-proċedura tal-Qorti l-ispejjeż huma koperti skont il- "prinċipju ta' suċċess". Izda din tista' tkun ta' problema għall-parti rebbieħa f'każijiet fejn il-kumpens huwa inkluż. L-ispejjeż huma maqsuma bejn il-partijiet bħala proporzjon bejn l-ammont ta' kumpens mogħti għad-danni u l-ammont meħtieġ ta' kumpens. Għalhekk, għalkemm il-parti jirnexxilu juri bil-provi li l-parti l-oħra hija responsabbli għal ħsara ambjentali, jirbaħ il-każ u jingħata kumpens, izda l-ammont meħtieġ ikun ferm ogħla li jingħataw l-ammont, il-parti rebbieħa għad trid tkopri s-sehem tiegħu tal-ispejjeż li jistgħu jkunu saħnsitra ogħla minn kif jingħataw ammont ta' kumpens.

XII. Mekkanizmi ta' għajjnuna finanzjarja

Kwistjonijiet ambjentali mhumiex stabbiliti bħala raġuni speċjali għall-għoti ta' eżenzjonijiet għal spejjeż fi proċeduri tal-qorti. Skont l-Att dwar l-għajjnuna legali bla ħlas f'kull każ individwu jew organizzazzjoni tkun tista', taft ċerti kundizzjonijiet, eżenti minn spejjeż proċedurali. Għal individwi li l-imsemmija kundizzjoni hija s-sitwazzjoni finanzjarja dgħajfa tagħhom. Madankollu, dan ma japplikax għal organizzazzjonijiet. Dawn jistgħu jkunu eżentati jekk huma jkollhom status ta' interess pubbliku. Skont liġijiet differenti, bosta organizzazzjonijiet mhux governattivi fis-Slovenja jistgħu jiksbu status ta' interess pubbliku f'oqsma differenti. Skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali, jistgħu jiksbu status li jaġixxu fl-interess pubbliku tal-ħarsien ambjentali u — skont l-Att tal-Konservazzjoni tan-Natura — jistgħu jiksbu l-istatus li jaġixxu fl-interess pubbliku ta' konservazzjoni tan-natura. Dawn l-organizzazzjonijiet jistgħu jiksbu għajjnuna legali b'xejn jekk huma jmorru l-qorti rigward il-qasam ta' interess pubbliku tagħhom. Il-kundizzjoni ġenerali għall-għajjnuna legali b'xejn hija wkoll li l-każ għandu prospetti tajbin. Dwar l-għajjnuna legali tista' tkopri tariffi legali, ħlasijiet ġudizzjarji, l-ispejjeż tax-xhieda, l-esperti u spejjeż oħra tal-proċedura. Madankollu, hija ma tkoprix l-ispejjeż tal-parti opposta f'każ li jitilfu l-kawża. Individwu jew organizzazzjoni għandha tapplika għal għajjnuna legali bla ħlas fl-eqreb fil-qrati distrettwali jew fil-qrati amministrattivi. Jekk l-applikazzjoni tiġi milqugħa, l-organizzazzjoni jiġi assenjat avukat. Ma hemm kważi l-ebda prattiki pro bono minn avukati fis-Slovenja, għalkemm hemm l-ewwel sinjali ta' xi tibdil f'dan il-qasam. Hemm xi eċċezzjonijiet individwali u kien hemm ukoll proġett taft l-awspiċi tal-Istitut għall-Paċi (<http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2>) — bini ta' kapacità għal pro bono jaħdmu ta' avukati fis-Slovenja. <http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2> L-avukati kollha ġew indirizzati biex jissieħbu, u xi ftit qabel, madankollu, l-ebda kumpanija minnhom ma kienet ta' speċjalisti ambjentali. Minkejja li saru xi sforzi f'din id-direzzjoni, għad m'hemm l-ebda "kliniki legali" li jitttrattaw kawzi ambjentali. Barra minn hekk, m'hemm l-ebda interess pubbliku, organizzazzjonijiet jew avukati tal-liġi ambjentali. L-unika NGO li kienet qed tipprova tistabbilixxi protezzjoni ambjentali legali ma' centru ta' avukati speċjalizzati kompetenti f'każijiet ambjentali. Hemm ukoll centru legal-information għall-NGOs (Pravno-informacijski Center nevladnih organizacij — PIC) <http://www.pic.si/>, li għandha l-istatus ta' NGOs ta' interess pubbliku fil-qasam tal-ħarsien tal-ambjent. <http://www.pic.si/> Hemm ukoll xi NGOs ambjentali li għandhom dan l-istatus li għandhom xi appoġġ legali fi ħdan l-organizzazzjoni u huma involuti f'xi każijiet (bħal dopps bl-għasafar fis-Slovenja (Društvo za opazovanje f'preučevanje ptic is-Slovenja) <http://www.ptice.si/>).

XIII. Tempestività

Organi amministrattivi huma ġeneralment mistennija li tittieħed deċiżjoni fi żmien 30 jum. F'xi każijiet, meta hija meħtieġa proċedura għal gbir ta' informazzjoni addizzjonali, li għandu jiddeċiedi fi żmien 60 jum. Skont xi liġijiet speċjali li dawn it-termini jistgħu jkunu differenti (normalment itwal). Jekk għall-korpi amministrattivi mhumiex attivi jew jiddeċiedu b'dewmien, ma hemm ebda sanzjonijiet; l-applikanti jistgħu jieħdu azzjonijiet legali wara ż-żmien għal deċiżjoni li tkun għaddiet. Meta jkun hemm appell quddiem korp amministrattiv ogħla, jistgħu jappellaw daqslikieku aktar baxx deċiż negattiv. Jekk ma jkun hemm l-ebda organu amministrattiv ogħla, l-applikant għandu l-ewwel nett tfakkar l-organu li ż-żmien li għadda u li din għandha tipprovdi deċiżjoni bi 7 jum ieħor. Wara dan iż-żmien, l-applikant jista' jibda proċedura ġudizzjarja quddiem il-qorti amministrattiva. Limiti ta' żmien ġenerali huma applikati għall-ħruġ ta' deċiżjonijiet fi kwistjonijiet ambjentali u l-protezzjoni ambjentali l-att jistabbilixxi limiti ta' żmien differenti għal deċiżjoni partikolari. Skont id-Digriet VIA, korp amministrattiv għandu joħroġ permess ambjentali ("okoljevarstveno soglasje") fi żmien 3 xhur (izda f'dan it-terminu ta' 30 jum għal parteċipazzjoni pubblika mhijiex inkluża) u f' 6 xahar permess ambjentali ("okoljevarstveno Dovoljenje") — SEVESO u IPPC, oħrajn (30 jum għal parteċipazzjoni pubblika hija wkoll nieqsa). Għal proċeduri fil-qrati l-liġi ġeneralment ma tipprovdi xi limiti, izda l-liġijiet individwali li jintroduċu xi eċċezzjonijiet. Din il-liġi hija l-Att

dwar il-protezzjoni ambjentali li tipprovdni terminu ta' 3-il xahar għal deċiżjoni tal-Qorti Amministrattiva dwar il-permess ambjentali jew ta' permessi ambjentali. F'oħrajn kwistjonijiet ambjentali quddiem il-qorti Sloveni m'hemmx skadenzi statutorji għall-fruġ ta' deċiżjonijiet. Jekk il-proċediment jibda b'dewmien twil jew tiegħu wisq żmien biex tintlaħaq deċiżjoni, skont il-protezzjoni tad-dritt għal proċess mingħajr dewmien zejjed, il-partijiet fil-kawża għandhom id-dritt li tipprezenta appell superviżorji lill-President tal-qorti kompetenti. L-imħallef imbagħad rapporti dwar il-każ u jispjega r-raġunijiet għad-dewmien, u wara xi miżuri għall-aċċellerazzjoni tal-proċess huma meħuda. Jekk ma jkun hemm ebda raġuni għad-dewmien, il-parti li għandha dritt għal kumpens finanzjarju skont ċerti kundizzjonijiet. Il-partijiet fi proċeduri tal-qorti huma marbutin b'limiti ta' żmien stretti. Malli tirċievi talba tal-Qorti tal-Prim' Istanza, il-konvenuta għandha twieġeb fi żmien 30 jum, inkella l-qorti tista' tiddeċiedi favur ir-rikorrenti. Barra minn hekk, l-evidenza għandha tiġi pprezentata jew proposta quddiem il-qorti fl-ewwel proċess, l-aktar tard; Aktar tard, huwa biss possibbli, jekk il-partijiet ma setgħux jagħmlu dan fi hndan il-limitu ta' żmien preskritt barra tort tagħhom. Ma hemm l-ebda tul ta' żmien tipiku għal kawżi ambjentali, għaliex hemm biss ftit, iżda l-qorti amministrattivi probabbilment tiddeċiedi fi żmien sena.

XIV. Kwistjonijiet oħra

Id-deċiżjonijiet normalment ambjentali kkontestat matul il-proċedura amministrattiva permezz tal-involviment fil-proċedura jew mafrug b'rimedji legali kontra deċiżjonijiet amministrattivi. M'hemmx ħafna każijiet ambjentali kkontestati mill-pubbliku; Ir-raġuni ewlenija għal dan hija n-nuqqas ta' għarfien legali ambjentali. Il-pubbliku ma jkollux biżżejjed għarfien dwar il-kwistjoni, li tkun kompetenti għal dawn il-proċeduri. Min-naħa l-oħra, l-avukati huma edukati b'mod sistematiku għal kwistjonijiet ambjentali. Għalhekk, hemm numru baxx ta' każijiet ambjentali fis-Slovenja. Barra minn hekk, hemm madwar 1500 tip differenti ta' liġijiet u regolamenti eżekuttivi dwar l-ippjanar tat-territorju, tal-protezzjoni tal-ambjent u tan-natura b'regolamenti speċjalizzati jirreferu għall-ilmijiet u l-foresti, l-agrikoltura, eċċ., li qed jinbidlu b'mod permanenti, u għalhekk huwa diffiċli li jamministrawhom. Tat-territorju u kwistjonijiet ambjentali huma marbutin mill-qrib, iżda dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet dwar l-ambjent u l-ġestjoni tat-territorju huma strettament separati. Dawn il-kwistjonijiet kollha ġew finalizzati f'permess għall-bini, meta dan ikun diġà tard mhux ħażin biex jintervjeni. Konsegwentement, ma hemm ebda portal semplici u dirett li jinfurmaw lill-pubbliku dwar kif l-aċċess għall-ġustizzja skont il-Konvenzjoni ta' Aarhus mad-domanda. Il-Ministeru tal-Ambjent appoggati finanzjarjament tnejn ta' fuljett dwar rimedji legali f'materji ambjentali (fl-2010), li huwa ppubblikat (bl-Ingliż) fuq is-sit web tal-PIC: http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf.

Soluzzjoni alternattiva tat-tilwim bħala mod biex tissolva problema jew konflitt possibbli fis-Slovenja. Ma hemm l-ebda regolamenti speċjali, iżda ħafna speċjalizzati u edukati medjaturi joffru s-servizzi tagħhom. Fejn diġà hija kawża tal-qorti, il-partijiet jistgħu jgħaddu minn proċess ta' riżoluzzjoni alternattiva tat-tilwim, skont l-Att dwar ir-riżoluzzjoni alternattiva tat-tilwim f'materji ġudizzjarji, li kienet valida sa Ġunju 2010. Ir-riklami l-proċedura tidda bi proposta tal-Qorti (il-qorti hija obligata li tagħmel din il-proposta) jew fuq l-inizjattiva ta' mħallef jew partijiet. Madankollu, l-ADR għadha mhijiex possibbli f'każijiet li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-qorti amministrattiva.

XV. Tkun barrani

Il-kostituzzjoni Slovena tipprojbixxi d-diskriminazzjoni bbażata fuq il-pajjiż tal-orġini u l-lingwa. Kawżi, appelli u kull kitba oħra pprezentati lill-qorti jridu jinkitbu fil-lingwa Slovena. Fir-reġjuni tal-fruntieri tas-Slovenja, fejn hemm jgħixu l-minoranzi Ungerizi u Taljani, it-Taljan jew l-Ungeriz lingwi jistgħu jintużaw. Is-sentenza u kitbiet oħra tal-Qorti Ġenerali huma wkoll mafruga bis-Sloven (jew it-Taljan jew l-Ungeriz). Jekk wieħed jieħu sehem f'seduta tal-qorti, huwa permess li juża l-lingwa tiegħu, u l-Qorti tipprovdni interpretu sabiex jitraduċi, mingħajr ħlas.

XVI. Każijiet transkonfinali

Kwistjonijiet ambjentali relatati transkonfini huma rregolati fl-Att dwar il-protezzjoni ambjentali. Huwa jirregola:

1. Każijiet ta' triġi transkonfinali l-kooperazzjoni tal-ministeri taż-żewġ pajjiżi sabiex jiskambjaw informazzjoni u jhejju pjani biex tittejjeb is-sitwazzjoni;
2. Il-kooperazzjoni fi hndan SEA u EIA: jekk pjan jew attività li jista' jkollha impatt transkonfinali, il-Ministeru jibgħat lill-korp kompetenti tal-pajjiż affettwat il-pjan jew il-proġett bir-rapport ambjentali, li tipprezenta talba għal dikjarazzjoni dwar l-involviment tal-pajjiż affettwat b'din il-proċedura. Jekk il-pajjiż affettwat tixtieq tinvolti ruhek, il-korpi kompetenti taż-żewġ pajjiżi jiddeċiedu dwar limiti ta' żmien, li fih il-pajjiż affettwat għandhom ihejju kummenti dwar il-pjan u r-rapport ambjentali;
3. Il-kooperazzjoni ta' SEA u EIA ma' Stat Membru tal-UE: Jekk il-Ministeru tiddaħħal li pjan jew proġett u r-rapport ta' pajjiż ieħor u jiddeċiedi li jista' jkollha ċertu impatt fuq is-Slovenja, għajr il-Ministeru jibgħat dikjarazzjoni lill-korp kompetenti tal-pajjiż l-ieħor, l-involviment ta' Ministeru Sloven fil-proċedura. Jekk il-pajjiż jaqbel, il-kummenti ta' korpi responsabbli għall-protezzjoni ta' zoni ambjentali partikolari fis-Slovenja għandu jinkiseb u jeftieg li l-pubbliku jkun involut, bħal pjanijiet jew attivitajiet domestiċi ta' SEA jew EIA. Wara li jkun kiseb l-osservazzjonijiet, il-Ministeru għandu jibgħat lill-korp kompetenti tal-

pajjiż l-ieħor. Jekk il-Ministeru għall-Ambjent jikseb informazzjoni informali dwar it-tnejjira ta' pjanijiet jew attivitajiet f'pajjiżi oħra li jista' jkollu impatt fuq is-Slovenja, imbagħad jittlob li pjan jew proġett u r-rapport ambjentali minn pajjiż ieħor. L-Att dwar il-protezzjoni ambjentali tinkludi regoli għal parteċipazzjoni pubblika nazzjonali, meta l-Istat jiddeċiedi li jinvolvu ruħhom f'VAS jew VIA. Hija tindika li l-ministeru pubbliku għandha tinvolvi, bħal f'każijiet domestiċi tas-SEA u l-EIA. Dan ifisser avviz pubbliku u 30 jum ta' diskussjoni pubblika miftuħa. M'hemm l-ebda regola dwar l-għażla tal-qorti fis-Slovenja jew f'pajjiż ieħor. Quddiem il-qrati nazzjonali, huma biss id-deċiżjonijiet tal-qrati Sloveni tista' tiġi kkontestata.

Links relatati

- Xi haġa dwar is-sistema tal-qorti u l-proċeduri fis-Slovenja dwar in-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew fl-oqsma ċivili u kummerċjali http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_sln_en.htm http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_sln_en.htm
- M'hemmx paġna web mal-leġiżlazzjoni nazzjonali dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali u lanqas paġna web b'informazzjoni dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali disponibbli għall-pubbliku b'mod strutturat u aċċessibbli; Iżda:
 - reġistru ta' kull leġiżlazzjoni fis-Slovenja <http://zakonodaja.gov.si/> <http://zakonodaja.gov.si/>
 - Rimedji legali fi kwistjonijiet ambjentali manwali (Pravno sredstva na področju varstva okolja) imħejjija minn legal-information Center for NGOs — PIC (Pravno-informacijski Center nevladnih organizacij — PIC) fl-2010 http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf
 - Sit web uffiċjali tal-qrati Sloveni <http://www.sodisce.si/> <http://www.sodisce.si/>
- esperti ambjentali huma fuq il-lista ta' esperti tal-Qorti fil-Ministeru tal-Ġustizzja u l-amministrazzjoni pubblika http://www2.gov.si/mp/to_l_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView u assessuri tal-qorti fuq http://www2.gov.si/mp/to_l_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView http://www2.gov.si/mp/to_l_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView http://www2.gov.si/mp/to_l_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView
- ma hemmx lista ta' avukati ambjentali u liġi ambjentali pro bono, għalhekk biss ir-rabta biex il-Kamra tal-Avukati Slovena (Odvetniška zbornica Slovenije) <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar> <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>
- L-Ombudsman għad-Drittijiet tal-Bniedem (Varuh človekovih pravic) <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6> <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>
- Il-prosekuturi tal-Istat <http://www.dt-rs.si/si/english/> <http://www.dt-rs.si/si/english/>
- Il-Kummissarju tal-Infommazzjoni ("Informacijski pooblaščenec") — <https://www.ip-rs.si/?id=195> <https://www.ip-rs.si/?id=195>
- Il-NGOs ambjentali rilevanti — bi status ta' interess pubbliku (skont l-Att dwar il-protezzjoni ambjentali):
 - Slovenska, Umanotera fundacija za razvoj trajnostni Sloven (Fondazzjoni għall-iżvilupp sostenibbli) <http://www.umanotera.si/>, koordinatur tax-xibka ta' NGOs ambjentali pjan B za slovenjo <http://www.planbzaslovenijo.si/plan-b-za-slovenijo> u l-membri <http://www.umanotera.si/> <http://www.planbzaslovenijo.si/plan-b-za-slovenijo>
 - Ipop, inštitut za politike spazjali (Istitut għal politika spazjali) <http://ipop.si/>, koordinatur tax-xibka ta' NGOs li jitrattaw kwistjonijiet spazjali Mreža za prostor (nett għall-ispazju) u l-membri <http://ipop.si/>
 - Iffukar Društvo za razvoj sonaraven (Focus Assoċjazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli) <http://focus.si/index.php?node=35> <http://focus.si/index.php?node=35>
 - Dopps, Društvo za opazovanje f'preuċevanje ptic bl-għasafar Slovenije (is-Slovenja) <http://www.ptice.si/> <http://www.ptice.si/>
 - Slovenski Forum Elettroniku dwar, Društvo za enerġetiko ekonomiko ekologija (l-Assoċjazzjoni Slovena f'forum elettroniku dwar l-effiċjenza enerġetika u l-ekoloġija) <http://www.se-f.si/home> <http://www.se-f.si/home>
 - Pravo-informacijski Center nevladnih organizacij — PIC (legal-information Center for NGOs) http://www.pic.si/index.php?option=com_content&task=view&id=208&Itemid=195 http://www.pic.si/index.php?option=com_content&task=view&id=208&Itemid=195
 - Alpe Adria Green <http://alpeadriagreen.wordpress.com/> <http://alpeadriagreen.wordpress.com/>
 - Lutra, inštitut za oħranjanje naravne dedišċine (Lutra, Istitut ta' preservazzjoni tal-wirt naturali) <http://www.lutra.si/> <http://www.lutra.si/>
 - Inštitut za razvoj trajnostni (Istitut għall-Iżvilupp Sostenibbli) <http://www.itr.si/> <http://www.itr.si/>

- EKO krog, Društvo za naravovarstvo okoljevarstvo (ECO f'cirku, assoċjazzjoni ta' konservazzjoni naturali u l-ħarsien tal-ambjent) <http://www.ekokrog.org/> <http://www.ekokrog.org/>
- Ekologi brez meja (Ekologi mingħajr fruntieri) <http://ebm.si/oj/> <http://ebm.si/oj/>
- L-ebda skuża brez izgovora SLOVENIJA (Is-Slovenja) <http://www.noexcuse.si/> <http://www.noexcuse.si/>

Din hija verżjoni tradotta awtomatikament tal-kontenut. Is-sid ta' din il-paġna ma jaċċetta ebda responsabbiltà jew obligazzjoni fir-rigward tal-kwalità ta' dan it-test tradott b'mod awtomatiku.

L-aħħar aġġornament: 14/09/2016